

Вероніка Михайлівна Зінченко-Гоцуляк

Музика сучасних українських композиторів у балетному репертуарі канадського ансамблю “Shumka”¹

УДК 784.4 + 792.8 (710 + 477) «20»
DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2025-3.17>

Вероніка Михайлівна Зінченко-Гоцуляк
докторка філософії,
старша викладачка кафедри гуманітарних
та музично-інноваційних дисциплін
Київська муніципальна академія музики
імені Р. М. Глієра
ORCID: 0000-0001-8607-3582

Стаття надійшла в редакцію: 06.07.2025
Стаття прийнята: 01.08.2025
Опубліковано: 14.10.2025

У статті розглянуто специфіку культурних взаємин між Україною та Канадою крізь призму балетного мистецтва, що є малодослідженим полем українських діаспорних студій. Акцент зроблено на діяльності канадського танцювального ансамблю “Shumka”, який від часу свого заснування в 1959 році став символом української хореографічної культури в Канаді та прикладом її інтеграції в багатокультурний простір цієї держави. Метою статті є дослідження особливостей упровадження музики сучасних українських композиторів у балетний репертуар канадського ансамблю “Shumka”. Методологія дослідження спирається на міждисциплінарний підхід, що охоплює домінуючі елементи музикознавчого, культурологічного та мистецтвознавчого аналізу. Наголошено на тому, що традиційне збереження культурних форм, характерне для діаспори, поступово трансформується завдяки співпраці із сучасними українськими митцями, зокрема композиторами, чия творчість відкриває нові шляхи збереження і актуалізації національної ідентичності. Дослідження зосереджено на аналізі балетних постановок, створених у результаті співпраці “Shumka” з українськими композиторами Юрієм Шевченком, Андрієм Шустем і Олександром Родіним, які демонструють широкий спектр підходів – від фольклорного колориту до синтезу академічних і експериментальних елементів. Визначено основні тенденції роботи українських сучасних композиторів у культурному полі діаспори. Виокремлено роль музики у формуванні сценічної образності колективу та її вплив на сприйняття українського мистецтва в Канаді. Доведено, що такі мистецькі колаборації мають стратегічне значення для підтримки української культурної присутності у світі, оскільки поєднують традицію з інноваціями, діаспорний досвід – із сучасними академічними практиками. Результати дослідження відкривають перспективи подальшого аналізу ролі музики та хореографії у збереженні й оновленні культурної ідентичності українців за кордоном, а також демонструють, як мистецтво стає інструментом діалогу між Україною та Канадою.

Ключові слова: українська діаспора, сучасний український балет, українсько-канадський діалог, творчість сучасних українських композиторів.

Постановка проблеми. Українсько-канадські реляції у сфері сучасного балетного мистецтва нині є практично недослідженим питанням. Як відомо, саме канадська українська діаспора є однією з найпотужніших у світі, саме культурний чинник відіграє в ній надзвичайно важливу роль. Для будь-яких діаспорних осередків характерним є прагнення зберігати витоки українського мистецтва майже в недоторканому вигляді, такими, якими вони були приблизно століття тому, коли українці масово емігрували до Північної Америки. Це проявляється насамперед у так званому «консервуванні» української культури – практичній відмові від сучасного академічного мистецтва (популярна музика має свій, інакший шлях комунікації з діаспорою), яке активно розвивається в Україні. Саме тому вивчення активної співпраці українсько-канадських колективів із сучасними представниками академічного мистецтва є надзвичайно важливим і показовим у контексті дослідження нових мистецьких діалогів Україна – Канада. Прикладом такого діалогу може бути співпраця канадської танцювальної компанії “Shumka” з такими українськими композиторами, як Юрій Шевченко, Олександр Родін і Андрій Шусть.

Аналіз актуальних досліджень. Незважаючи на тривалу й активну діяльність танцювальної компанії “Shumka” у культурному просторі Канади, ґрунтовні наукові дослідження, присвячені її колаборації із сучасними українськими митцями – композиторами, хореографами, сценографами, художниками по костюмах, артистами балету – практично відсутні.

В академічному дискурсі можна побачити кілька наукових робіт, в яких згадується або частково осмислюється діяльність ансамблю “Shumka” як важливий складник танцювальної культури канадської діаспори. Зокрема, постановку балету «Кобзар» Ю. Шевченка у виконанні ансамблю “Shumka” у дисертаційній роботі осмислює В. Зінченко (Зінченко, 2024).

У своєму дослідженні «Козаки та «стінні квіти»: український сценічний танець, ідентичність і політика в Саскачевані від 1920-х рр. до сьогодення» (“Cossacks and Wallflowers: Ukrainian Stage Dance, Identity And Politics in Saskatchewan from the 1920s to the Present”) канадська дослідниця Джилліан Станец (Jillian Dawn Staniec) осмислює діяльність Української національної федерації в Канаді

¹ Стаття створена у рамках The Kolasky Visiting Research Fellowship in the Humanities and Social Sciences, Law, Education, and Library Sciences 2025–2026.

(Ukrainian National Federation – UNF) та її освітню складову частину, яка була зосереджена на вивченні регіональних аспектів українських народних танців, зазначає, що «школа мала на меті виховання майбутніх лідерів через свою програму. Серед учасників був Честер Куц, який згодом заснував в Едмонтоні перформативні колективи «Шумка» та «Черемош»» (Staniec, 2007, с. 61)¹.

Досить детальний опис діяльності ансамблю “Shumka” у своїй статті «Збереження та розвиток національних традицій у хореографічних колективах української діаспори» презентує К. Островська. Хоча дослідниця пише, що «у творчому доробку «Шумка» гармонійно поєднує народні танці з балетною драматургією та музикою симфонічного оркестру. Програму виступів створюють на сюжетній основі, завдяки якій шліфується акторська майстерність виконавців. Широковідомими є театралізовані концертні постановки «Шумки», зокрема вистава «Попелюшка», у роботі над якою брали участь хореографи з Києва та Львова. «Попелюшку» презентували канадські танцівники в Україні в липні 2007 р.» (Островська, 2018, с. 158–159), проте жодним чином не згадує композиторів, з якими колектив вів активну співпрацю, також немає згадки й про Ю. Шевченка, який став автором музики вищезгаданого балету «Попелюшка».

Про свій досвід співпраці з українськими митцями згадує багаторічний художній керівник ансамблю “Shumka” Ґордон Ґордей (Ґордон, 2014). Він коментує створення таких балетних постановок, як «Попелюшка» та «Те, що приніс вітер ...» (робоча назва «Стежки до гопака») – композитор Юрій Шевченко, сценографиня та художниця по костюмах Марія Левицька та хореограф Віктор Литвинов; «Дівчина у червоній сукні ТАНГО» – композитор Андрій Шусть; «Вечір на Купала – Містерія літнього сонцестояння» – композитор Андрій Шусть, сценографиня та художниця по костюмах Марія Левицька.

Мета статті – дослідити особливості інтеграції музики сучасних українських композиторів у балетному репертуарі канадського ансамблю “Shumka”, з’ясувати специфіку мистецької взаємодії між Україною та українською діаспорою в Канаді в контексті збереження і оновлення національної культурної ідентичності.

Методологія дослідження. У процесі дослідження використано міждисциплінарний підхід, що охоплює домінуючі елементи музикознавчого, культурологічного та мистецтвознавчого аналізу. Основними методами дослідження стали аналітичний метод – для осмислення балетних опусів Юрія

Шевченка, Олександра Родіна й Андрія Шустя в репертуарі ансамблю “Shumka”, компаративний метод – для зіставлення мистецьких практик в Україні та діаспорі, історико-контекстуальний метод – для дослідження еволюції культурних взаємозв’язків між Україною та Канадою, а також джерелознавчий метод, який було використано під час роботи з архівними, медіа- та репертуарними матеріалами ансамблю “Shumka”.

Результати та їх обговорення. Канадсько-українська танцювальна компанія “Shumka” є одним із найстарших професійних колективів, який пропагує українське танцювальне мистецтво, має освітню платформу та є маркером української культури в Канаді. “Shumka” була заснована в 1959 р. в місті Едмонтоні провінції Альберта. «Фундатор ансамблю² та група молодих танцівників хотіли тоді не просто займатись українськими народними танцями – мріяли зробити їх популярнішими і зрозумілішими канадцям, а згодом інтернаціональними. Завдяки їх палкій закоханості у свою справу українське танцювальне мистецтво набуло нового значення, а колектив увірвався вихором (адже «шумка» – це нині призабуте українське слово, що означає «вихор») у світ професійного українського танцю» (Островська, 2018, с. 158).

Симптоматично, що протягом останніх десятиліть можна відмітити тенденцію співпраці колективу з українськими митцями – танцівниками, хореографами, сценографами, художниками по костюмах, композиторами та навіть цілими колективами, зокрема Національним заслуженим академічним ансамблем танцю України імені Павла Вірського та балетом Національної опери України, з якою у 2024 р. “Shumka” мала спільні гастролі містами США.

Що стосується колаборації ансамблю “Shumka” із сучасними українськими композиторами, то тут варто виділити імена Юрія Шевченка, Андрія Шустя та Олександра Родіна, кожен із яких створив для колективу незабутні балетні вистави у фольклорному колориті, який, безперечно, є важливим для культурного осередку української діаспори в Канаді.

Надзвичайно плідною та багатогранною стала співпраця з колективом “Shumka” відомого українського композитора, члена Національної спілки композиторів України, заслуженого діяча мистецтв України Юрія Шевченка (1953–2022 рр.), для творчості якого балет став напрощуд важливим жанром. Саме під час роботи з колективом “Shumka” композитором були створені такі балетні твори, як «Перун»³ (1993 р.), танцювальна сюїта «Пори року»⁴, дитячий балет «Катруся» (1995 р.),

¹ The school aimed to create leaders for the future through its programming. The list of participants included: Chester Kuc, who later founded the “Shumka” and “Cheremosh” performing ensembles in Edmonton (Staniec, 2007, p. 61).

² Честер Куць (Chester Kuc).

³ “Perun”.

⁴ “Seasons”.

«Попелюшка»⁵ (2000 р.), «Те, що приніс вітер ...» (2005 р.) та «Кобзар»⁶ (2016 р.). Показово, що саме в Канаді відбулася зустріч з незмінним хореографом практично всіх балетів Ю. Шевченка – народним артистом України Віктором Литвиновим.

Згадуючи про свій перший досвід співпраці з ансамблем, композитор зазначає: «Так склалося, що коли я до них прийшов (утім, це не моя заслуга!), вони взяли курс на створення цілісних вистав. Кожні чотири-п'ять років вони готують окрему програму, розраховану приблизно на дві години. Після «Перуна» – певною мірою подібного до язичницької «Весни священної» Ігоря Стравінського (балетмейстер – відомий у Канаді хореограф Брайан Веб) – з'явилась сюїта «Пори року» на фольклорній основі. Далі був дитячий балет «Катруся» (хореограф обох – Віктор Литвинов). Ця програма із трьох різнорідних частин (1995 р.) ішла впродовж одного вечора <...> Далі в нас був вельми успішний проєкт – балет «Попелюшка» (2000, хореографи Джон Пихлик та Віктор Литвинов) <...> 2005-го, ми написали одноактний балет «Те, що приніс вітер...» <...> Остання наша робота – балет «Кобзар» (2016 р.). Ми його планували до ювілею Тараса Шевченка, але з певних причин робота затрималася на рік» (Голинська, 2017). Варто зауважити, що пізніше, у 2017 р., «Shumka» презентувала балет «Лускунчик»⁷, де Юрієм Шевченком було виконано музичне переосмислення музики П. Чайковського, додані українські обрядові хоріві твори зимового циклу тощо.

Важливим як для репертуарної політики ансамблю «Shumka», так і для балетної творчості Ю. Шевченка стала прем'єра балету-кантати «Кобзар» у 2016 р. У літературній основі опусу – поезії Тараса Шевченка, відомі кожному представнику української діаспори в Канаді, – «Думи мої, думи», «Садок вишневий коло хати», «Реве та стогне Дніпр широкий», «Така її доля». Постановники в описі до вистави зазначають: «Покладаючи свою оповідь на чотирьох «стовпах» Шевченкової думки – *Доля, Душа, Відвага та Надія* – ансамбль «Shumka» розкриває позачасовість його творчого вислову. Керуючись силою його слова, ця постановка занурюється в емоційні випробування багатьох народів світу, які прагнуть вирватися з-під гніту та об'єднатися в надії здійснити свою долю»⁸ (Shumka, official website).

Під час роботи над музикою «Кобзаря» Ю. Шевченко «чудово розумів запити канадської публіки,

для якої фундаментальним є збереження української ідентичності через залучення українського народного інструментарію та включення знайомого пісенного й танцювального тематизму. Саме тому для оформлення музичної складової частини балетної вистави Ю. Шевченко вводить до базового подвійного симфонічного оркестру фольклорні українські інструменти – бандуру та най. Підсилює українську інтонаційну ментальність уведення до партитури мішаного хору та солістів, які водночас є репрезентантами жанрової складової балету-кантати» (Зінченко, 2024, с. 112). Балет отримав схвальні відгуки від глядача і довго лишався одним із затребуваних у репертуарі ансамблю «Shumka».

Не менш плідною стала співпраця з колективом «Shumka» іншого українського композитора – Андрія Шустя (нар. в 1966 р.), який відомий в Україні своїми піснями, опусами, створеними для театру та кінематографу тощо. Митець почав співпрацювати з танцювальною компанією «Shumka» у 2007 р. і вже відтоді ними було створено й поставлено такі балетні вистави, як «Дівчина у червоній сукні ТАНГО»⁹, або «Карпатське танго» (2007 р.), «Купала. Містерія масок»¹⁰ (2010 р.), «Карпатські настрої»¹¹ (2011 р.), дитячий балет «Весілля комара»¹² (2018 р.), а також ним було написано музику до окремих танцювальних номерів, серед яких можна виділити, зокрема, велику танцювальну програму «Shumka Regional Piece» (2019 р.).

Про свій досвід роботи над першою балетною композицією А. Шустя «Дівчина у червоній сукні ТАНГО» автор ідеї та постановник Ґ. Гордон пише у своїх спогадах: «Протягом тижня я працював з Андрієм Шустом¹³ у Києві над своїм лібрето і структурою музики для твору. Андрій Шуст склав оригінальну музичну композицію, використовуючи різноманітний синтезований звук симфонічного оркестру із живими японськими барабанами тайко, перкусією АРС НОВА під керівництвом Юрія¹⁴ Черненко, народними інструментами XVIII ст., акустичною гітарою в аргентинському стилі, скрипкою, кларнетом і акордеоном» (Гордон, 2014, с. 261). Така інструментальна комбінація одночасно чітко витримує танго-імпульс, водночас підкреслює український етнічний інтонаційний колорит.

Показово, що балет А. Шустя «Купала. Містерія масок», музику якого композитор писав уже на готову хореографію, що є досить складним викликом для будь-якого митця, увійшов до триумфального турне містами Канади та Китаю на честь 50-тиріччя колективу «Shumka» і став важливим

⁵ «Cinderella».

⁶ «Kobzar».

⁷ «Nutcracker».

⁸ Basing its narrative on four 'pillars' of Shevchenko's thought – Destiny, Soul, Courage, and Hope – Shumka explores the timelessness of his expression. Using his powerful words as the guiding principle, this work delves into the emotional struggle of many of the world's nations as they strive to break free from oppression and unite in hope to fulfill their destiny (Shumka, official website).

⁹ «Girl in the Red Dress TANGO», or «Carpathian tango».

¹⁰ «The Eve of Kupala: A Midsummer's Night Masque».

¹¹ «Carpathian climes».

¹² «Mosquito's Wedding».

¹³ Збережений авторський правопис прізвища композитора.

¹⁴ Георгія.

маркером нової моделі співпраці між українським композитором і діаспорною інституцією.

Симптоматично, що композитор не лише підпорядковує музику готовій хореографічній структурі балету, а й свідомо інтегрує до звукового пласта поліфонію культурних кодів – архаїчні інтонації танцювальної обрядовості, пов'язаної з поганським святом Івана Купала, та сучасні симфонізовані фактури. Особливим стало введення вербального тексту наратора (англомовного), який коментує обрядову послідовність дійства.

Ще одним дітищем співпраці А. Шустя та ансамблю “Shumka” став дитячий балет «Весілля комара», прем'єра якого відбулася в жовтні 2018 р. Постановка орієнтована на сімейну аудиторію і стала знаковим прикладом інтерпретації українського дитячого фольклору в сучасному діаспорному культурному середовищі. Так, головні герої – комахи, постають персонажами, що репрезентують різні регіони Заходу України через використання жанрів українського танцювального фольклору, зокрема коломийки, гуцулки, гопака, ігрових і весільних обрядових танців тощо. Музика А. Шустя поєднує цитування та стилізацію фольклорних інтонацій зазначених танцювальних жанрів. Темброва палітра оркестру народних інструментів створює баланс між пізнаваними фольклорними мотивами й театральньо-казковим звучанням, адаптованим для сімейної аудиторії.

Відносно новим творчим тандемом стала співпраця колективу “Shumka” з українськими сучасним композитором, заслуженим діячем мистецтв України Олександром Родіним (нар. в 1975 р.), результатом якої став балет «Українка»¹⁵, презентований канадській публіці у 2024 р.¹⁶ і присвячений постаті видатної українською письменниці – Лесі Українки. Автором лібрето та постановником виступив Лесь Серєда (Leslie Sereda), хореографами стали: Тетяна Лозова, Ярослав Ткачук, Лесь Серєда, Таша Орісюк (Tasha Orysiuk), Пол Олійник (Paul Olijnyk), Аліса Юженіо (Alyssa Eugenio) та Ніколас Пахоллок (Nicolas Pacholok). Як зазначено в описі вистави, головна ідея балету «зосереджується на «чотирьох обличчях» Лесі Українки – мрійниці, традиціоналістки, коханої та провідниці»¹⁷ (Shumka, official website).

Показово, що попри значний досвід роботи композитора в жанрі балету, «Українка» стала першою роботою, у якій провідну роль відіграє фольклорний пласт як інтонаційна та семантична основа музично-сценічної драматургії. О. Родін активно застосовує принцип стилізації та інтонаційної ремінісценції українського фольклору, який функціонує в балеті як своєрідний стилістичний код, що

конструює образ Лесі Українки у зв'язку із традицією, а також єднає сучасну українську академічну музику з діаспорними музичними уявленнями.

Важливою сценічною складовою частиною балету стала наявність відеоряду з головною героїнею (роль виконала Ліана Макух (Lianna Makuch), який створював умовний поділ балетної вистави на частини. Саме під час показу відео звучали фрагменти текстів Лесі Українки: «Не співайте мені сеї пісні», «О, не журися за тіло» (із драми-феєрії «Лісова пісня»), «Вечірня година», «Коли дивлюсь глибоко в любі очі», «Мій шлях», «Хотіла б я піснею стати». Симптоматично, що цієї миті змінюється і музика О. Родіна, яку композитор стилізує як салонну камерну лірику початку ХХ ст., що наближена до музичного світу самої Лесі Українки та її сучасників. У цих інструментальних епізодах простежується звернення композитора до інтонаційного й гармонічного ладу європейського неоромантизму: м'які, співучі мелодичні лінії, насичені сентиментальною експресією, гармонії, що тяжіють до терцієвих співзвуч, фактура – акордовий супровід, арпеджіо та фігурації, властиві романтичним фортепіанним мініатюрам.

Таким чином музика О. Родіна у балеті функціонує як звуковий портрет Лесі Українки, де переплітаються індивідуально-ліричне й колективно-героїчне. Композитор формує сучасний національний наратив, поєднує традиційні інтонації із сучасною оркестровою стилістикою.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Дослідження засвідчило, що діяльність канадського ансамблю “Shumka” є унікальним прикладом трансформації української культурної спадщини в умовах діаспори. Співпраця із сучасними українськими композиторами Ю. Шевченком, А. Шустем і О. Родіним надала репертуару колективу якісно нових ознак, вивівши його за межі традиційного етнографічного відтворення і перетворивши на сучасний мистецький феномен, у якому поєднуються фольклорні витоки, академічні практики й експериментальні форми. Такий синтез сприяє актуалізації української культурної ідентичності в Канаді та формує нову модель балетного мистецтва діаспори, здатну водночас зберігати традиції і відповідати на виклики глобалізованого культурного середовища. Показово, що українські композитори адаптують свою творчість під потреби діаспорної публіки. Зокрема, серед основних тенденцій можна назвати активне використання та переосмислення фольклорного інтонаційного матеріалу, залучення вербального пласта (через уведення хору, солістів, читання текстів тощо), звернення до жанрів українського традиційного танцювального фольклору, залучення тембрів українських народних інструментів тощо.

Серед перспектив подальшого дослідження можна назвати аналіз співпраці колективу “Shumka”

¹⁵ “Ukrainka”.

¹⁶ Варто зазначити, що цього ж року відбулася постановка балетного номеру «Двері» (“Doors”) на вже наявну музику О. Родіна – опус «Святий Боже».

¹⁷ “Focuses on the “four faces” of Lesia Ukrainka – the dreamer, the traditionalist, the lover, and the leader” (Shumka, official website).

з українськими хореографами, сценографами та художниками по костюмах, дослідження музично-хореографічних моделей, які виникають унаслідок інтеграції сучасної української академічної музики та діаспорного культурного середовища, осмислення рецепції українських балетних постановок у канадському та міжнародному медіадискурсі. Отже, продовження студій у цьому напрямі сприятиме глибшому розумінню ролі українського сучасного балету у збереженні й оновленні національної ідентичності за межами України, що, своєю чергою, розширить науковий дискурс українсько-канадських культурних взаємин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Голинська, О. (2017). Юрій Шевченко націлівся на «Греммі». URL: <http://www.music-review.com.ua/mr/mr.nsf/0/0AF8571849DE21E1C225816000745FA1?OpenDocument> (дата звернення 06.08.2025).

2. Гордон, Г. (2014). Гордон Гордей – автор оригінальних українських танців у Канаді: автобіографічна розповідь про сорокарічну діяльність. *Західньо-канадський збірник* / за ред. В. Полковського, М. Сороки. Едмонтон – Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. Том XLVII. Частина сьома. 242–275.

3. Зінченко, В. (2024) *Український балет доби Незалежності: тенденції розвитку, жанрово-інтонаційна специфіка* [Дис. докт. філософії, Національна музична академія України імені П. І. Чайковського], Київ, 2024. 241 с.

4. Островська, К. (2018). Збереження та розвиток національних традицій у хореографічних колективах української діаспори. *Культура України*, Вип. 59. 153–162.

5. Shumka. Official website. URL: <https://shumka.com> (дата звернення 04.08.2025).

6. Staniec, J. D. (2007). *Cossacks and wallflowers: Ukrainian stage dance, identity and politics in Saskatchewan from the 1920s to the present* [Doctoral dissertation, University of Saskatchewan].

REFERENCES

1. Holynska, O. (2017). Yurii Shevchenko natsilyvsia na "Hremmi" [Yurii Shevchenko aims at the Grammy]. Retrieved from: <http://www.music-review.com.ua/mr/mr.nsf/0/0AF8571849DE21E1C225816000745FA1?OpenDocument>

2. Hordon, H. (2014). Hordon Hordei – avtor oryhinalnykh ukrainskykh tantsiv u Kanadi: avtobiohrfachna rozpovid pro sorokarichnu diialnist [Hordon Hordei – author of original Ukrainian dances in Canada: autobiographical story of forty years of activity]. In V. Polkovskyi, & M. Soroka (Eds.), *Zakhidnokanadskiy zbirnyk* (Vol. XLVII, Part 7, pp. 242–275). Edmonton – Ostroh: Vydavnytstvo Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia".

3. Zinchenko, V. M. (2024). *Ukrainskyi balet doby Nezalezhnosti: tendentsii rozvytku, zhanrovo-intonatsiina spetsyfyka* [Ukrainian ballet of the Independence period: development trends, genre and intonation specifics]. (Doctoral dissertation, National Music Academy of Ukraine named after P. I. Tchaikovsky). Kyiv: Ministerstvo kulury ta informatsiinoi polityky Ukrainy.

4. Ostrovska, K. V. (2018). Zberezhenia ta rozvytok natsionalnykh tradytsii u khoreohrafichnykh kolektyvakh ukrainskoi diaspory [Preservation and development of national traditions in choreographic groups of the Ukrainian diaspora]. *Kultura Ukrainy*, 59, 153–162.

5. Shumka. (2025). *Official website*. Retrieved from: <https://shumka.com>

6. Staniec, J. D. (2007). *Cossacks and wallflowers: Ukrainian stage dance, identity and politics in Saskatchewan from the 1920s to the present* (Doctoral dissertation, University of Saskatchewan).

Music of contemporary ukrainian composers in the ballet repertoire of the canadian ensemble “Shumka”

Veronika Mykhailivna Zinchenko-Hotsuliak
PhD, Senior Lecturer at the Department of Humanities and Music Innovation
R. Glier Kyiv Municipal Academy of Music
ORCID: 0000-0001-8607-3582

The article examines the specificity of cultural relations between Ukraine and Canada through the lens of ballet art, which remains an underexplored area within Ukrainian diaspora studies. Particular attention is given to the Canadian dance ensemble Shumka, which since its founding in 1959 has become a symbol of Ukrainian choreographic culture in Canada and an example of its integration into the multicultural environment of the country. The purpose of the study is to analyze the integration of music by contemporary Ukrainian composers into the ballet repertoire of the Shumka ensemble. The research methodology is based on an interdisciplinary approach that encompasses dominant elements of musicological, cultural, and art historical analysis. It is emphasized that the traditional preservation of cultural forms, typical of diaspora communities, is gradually being transformed through collaborations with contemporary Ukrainian artists, especially composers, whose work opens new pathways for safeguarding and revitalizing national identity. The research focuses on an analysis of ballet productions created as a result of Shumka's collaboration with Ukrainian composers Yurii Shevchenko, Andrii Shust, and Oleksandr Rodin, which demonstrate a wide range of approaches – from folkloric color to a synthesis of academic and experimental elements. The study identifies key tendencies in the work of contemporary Ukrainian composers within the cultural field of the diaspora. The role of music in shaping the ensemble's stage imagery and its impact on the perception of Ukrainian art in Canada is highlighted. The article concludes that such artistic collaborations are of strategic importance for maintaining Ukrainian cultural presence worldwide, as they combine tradition with innovation, diaspora experience with contemporary academic practices. The results of the study open new perspectives for further exploration of the role of music and choreography in preserving and renewing the cultural identity of Ukrainians abroad, while also demonstrating how art becomes an instrument of dialogue between Ukraine and Canada.

Keywords: Ukrainian diaspora, contemporary Ukrainian ballet, Ukrainian-Canadian dialogue, creativity of contemporary Ukrainian composers.